

„KIBERKA”

Elektronikus oktatógép a hatévesek tantermében

Zsúfolásig megtöltötték a szűk iskolapadokat az első osztályos gyermekek szülei. A 6-10 éves tanulók számára méretezett ülőhelyek erősen vonzózták a felnőtteket, hiszen a november végi osztály-szüli értekezleten már sokat hallhatnak a tudás „birodalmá”-nak falai közt eltelt három hónap sikereiről, esetleges kudarcairól, az iskola életének kedves epizódjairól, az olvasás-, az írás, és a számolással történt „birkózások”-ról, a sikerélmények csodálatos ösztönző erejéről, a nevelő és az apróságok további erőfeszítéseinek sokat ígérő terveiről.

Szülők segítsége

Az osztálytanító záró mondatai érintették az oktatás korszerű eszközeinek hasznosságát is. S amikor Kőváry Nándorné Kiváló Tanító arról beszélt, hogy sok évtized óta hagyományos szemléltető eszközökkel, illetve módszerekkel végzik a tízesátlépés tanítását, pedig bizonyára lehetne a kis tanulók figyelmét erősen lekötő és ébren tartó oktató gépet szerkeszteni, Győrki Antal szülő azonnal kész volt az elhatározással, s nyomban jelentkezett a többi szülő is, mondván, hogy amiben tudnak, segítenek.

Az első percek lelkesedése tovább fokozódott, s az elhatározást tett követte. A szakember és a pedagógus heteken át konzultált. Újabb és újabb tervrajzok születtek, míg végül a Dél-magyarországi Áramszolgáltató Vállalat igazgatójának támogatásával, s a Villamos Laboratórium vezetőjének és dolgozóinak közreműködésével megszületett a „Kiberka”.

Mit tud?

Mit „tud” ez a gép? „Engedelmeskedik” a nagy hozzáértéssel szorgoskodó 6 éves gyermekeknek is, amikor a tízes átlépést hozzáadással kipótlással, hosszan és röviden bontással és a nélkül oldják meg.

Az általános iskolai Tanterv és Utasítás megszabja, hogy a 10. átlépését kb. 56 órában kell tanítani. A követelmények — az életkori sajátosságoknak megfelelően — komolyak, hiszen már az első tízes körében különös gondot kell fordítani az egymást követő egységű számok megismertetése során a tízesátlépés tanításának előkészítésére is. A 10. átlépésére vezető összcadások és kivonások esetében alkalmazott eljárás előzményeit, feltételeit ugyanis ebben a számkörben kell biztosítani, hogy mire az eljárás megismertetésére a tanmenet szerint is sor kerül, a feltételek tekintetében készségfokú ismeretekkel rendelkezzenek a tanulók.

Mind az összcadás, mind a

kivonás esetében már a kirakás, tehát a szemlélet fokán el kell érni, hogy a tapasztalatok alapján meg is tudják fogalmazni a tanulók a feladatmegoldás egymás utáni lépéseit, a követett eljárást. (Pl. a $8 + 7$ esetében el tudják mondani a megoldás tervét, hogy a 8-at előbb 2-vel 10-re pótolják, majd a fennmaradó 5-öt a 10-hez adják stb.) Az eljárás alkalmazása a többlépéses gondolkodási feladatok megoldására is felkészíti a tanulókat. Képessé teszi őket arra, hogy majd a felsőbb osztályokban sorra kerülő számolási eljárások többlépéses folyamatának irányítását, vezetését sikerrel tudják megoldani.

A tudós bizonyított

Az áprilisi osztály-szüli értekezleten ismét „telt ház” volt a Béke utcai általános iskola első osztályos tantermében. Kipirult arcú, csillogó szemű hatévesek sorakoztak a „Kiberka” elé, s egymás után meggyőzően bizonyították szüleiknek, hogy a tízes átlépését kitűnően megtanulták. Az egyes feladatok megoldásának lépéseit mindig tévedhetetlenül igazolta a gép. — Győrki Antal alkotása — amely immár hűségese segítőtársuk, barátjuk, pajtásuk. A szülők összefogása kitűnő gyümölcsöt érlelt. Gyermekeik öröme, lelkesedése és tudása bizonyította ezt mindannyiok számára.

Annus Antal

Pusztaszeri madarak

Alföldünk szikeseit rendszerint úgy emlegetjük, mint értéktelen, hasznavehetetlen területeket. Pedig némelyik mint természeti kincs jön számításba. Ilyen a pusztaszeri Dongértó (régőbbi nevén Bűdösszék) is, amelyen párját ritkító madárvilág alakult ki.

A Szegei Akadémiai Bizottság Szikeskutató Csoportja éveken át végzett vizsgálatait során megállapította, hogy itt még fészkelnek azok a ritka madárfajok, amelyek az Alföld egykori mocsárvilágára voltak jellemzők. A Pusztaszer mellett elterülő rezervátum tulajdonképpen egy több mint 1000 holdas, szikes legelő, amely az ősi magyar táj egyik maradványterülete. Megtaláljuk itt a puszták jellegzetes tájformáit: a szikes tavat (Dongértó), a növényzettel borított vadvizes területeket (az ún. „semlyék”-eket) és természetesen a sziki legelőt. Mindez együtt

Volt olyan idő, amikor csak élmunkások, öntudatos családanyak és már az iskolában példamutató tanulók kerülhettek az újságok oldalára, a nagy nyilvánosság elé. Változnak az idők, változnak a divatok. Manapság nem megy olyan könnyen. Az kevés, ha valaki munkáját becsületesen, lelkiismeretesen végzi. Meg kell azért dolgozni, hogy valakinek a neve nyomtatásban lásson napvilágot. Így vagy úgy, de meg kell. „Leghasznosabb” és célravezető, minden alkalommal beválik, ha valaki elemel valamit, „szájon ken” az önkéntes rendőrt, trágár szavakkal hangoskodik a kocsmában, s isten ne adj, üzletszerűen kéjeleg. Igaz, még így is póruljárhat. Megtréfálhatják imitt-amott. Mondjuk például a televízió; riportot készít róla, de humánus intézmény lévén, nem mutatja a delikvens arcát, mert ugye, majd ha letelik a büntetés, netalán ráismernek, s ezenkívül családja is lehet szegénynek. Megfojtja a csecsemőjét, kicsalhat jámbor hiszékenyeket félmilliót is, ezért még az arcát sem mutatják meg, nem írják ki nevét a lapok. Szóval, nem olyan könnyű manapság „népszerűnek” lenni.

Ahhoz kisebb vétség kell. No persze akad az is. Akad? Olvassák csak el az újságokat. Néha már-már úgy tűnik, sok ebben az országban a család, a szélhámos, a börtöntöltelék és kocsmakerülő. Mert, mit olvashattunk csak az elmúlt napokban? Az egyik szövetkezeti gazda, aki a szatymazi Finn-Magyar Barátság Tsz-ben dolgozott, megkedvelte a közös számszámait, s annyira meg-

kedvelte, hogy munkaidő végzetével is magával vitte. Lopogatott. Kovácsmesterként édegett a szövetkezetben, s a söröcskét nagyon szerette. Három korsó ellenében átadta az alkatrészeket, számszámokat egy másik kovácsnak. Igaz, ez utóbbi nem a tsz-be sietett szerzeményeivel.

Keveselte fizetését egy fiatalember a szentesi Termál Szövetkezetben. Szegénykém, havi 4600 forintot rakhatott zsebre, mindössze technikum végzettségével. Megsajnálta a kertészetben árválkodó üveglapokat, gondos ember lehetett világléteében, így hát hazavitte. Tulajdonképpen azoknak, úgys mind-egy. Legyenek csak az ő gondjaiban, a havi 4600 forint mellett.

Eszelebben cselekedett az öttömösi Magyar László Tsz főagronómusa. Kerti traktort vásárolt. Nem olcsó mulatság. Hát ha még bélyegző is akad hozzá. A közös gazdaság bélyegzője. Öttömösön akadt. Így aztán az AGROKER 20 ezer forinttal olcsóbban szállította a traktorcskát. Mintha nagyüzemnek menne...

Kis lopások, kis csalások.

Kinek megéri, kinek még inkább. Nem kell hozzá csak felelőtlenség, a társadalmi vagyon felületes kezelése, közömbösség, ami legalább annyira divatos, mint a miniszoknya. Nemrég hallottam a járási tanácsülésen: azokat még sohasem vonták felelősségre, akik millió meg millió forint mérleghiányt csináltak a termelőszövetkezetekben. Valóban. Ne tessék csodálkozni, olyan eset is előfordult, hogy 18 millió forintot költött az állam egy nem is valami hatalmas közös gazdaságra. Majdhogy olyan formán alakult a helyzet, ha csak a lábukat lógatták volna a tsz-tagok egész esztendőben, akkor is kevesebbe kellett volna kerülni a szövetkezet fenntartásának. Ráadásul voltak olyanok, akik még dolgoztak is. Pedig csak hozzáértő emberek, vezetők kellettek hozzá, azóta eredményesen működik.

Nem ellopni, nem elherdálni való a közös vagyon. Mert ugye, ebből mégsem lehet tömegmozgalom. Akkor mi lenne velünk? Mit írának, mit csinálnánk? Összelopkodhatnánk egy-egy ódivatú írógépet...

Sz. Lukács Imre

Cikkünk nyomán

Egy javaslat sorsa

Május 12-én Tiszttább lesz-e a város? címmel közzölt cikkünkben megemlítettük, hogy nem jár KUKA-szemétyűjtő, nehéz elszállítani a szemetet, mert ócska, lyukas edényekben rakják ki az utcára. A köztisztaságról az újságíróklubban folytatott kerekasztal-beszélgetésen Kovács János, a DÉMÁSZ szegedi üzletigazgatója tett javaslatot a szeméttartó edények egységesítésére. Cikkünk megjelenése után levelet is küldött szerkesztőségünkbe, amelyet az alábbiakban közlünk:

„... A javasolt, úgynevezett kábelmasszázs dobozok (tartályok) szállítója a Minőségi Vegyi Kísipari Termelőszövetkezet (Budapest, XIV. kerület, Francia utca 43.). Természetesen a ktsz kábelmasszázsával együtt szállítja az edényeket, tehát címe csupán azért fontos, mert tájékoztatást tud adni az edények gyártójáról s arról, hogy milyen megrendelőknél szállít nagyobb mennyiségű kábelmasszázs. Így mód lesz arra, hogy akár új, akár használt edények beszerzéséről intézményesen lehessen gondoskodni. Jelen levelemmel egyidejűleg a szegedi KÖJÁL-nak és a városgazdálkodási vállalatnak egy-egy üres kábelmasszázs edényt küldtettem, hogy annak szeméttárolásra való alkalmasságát megvizsgálják.”

A hetedik osztály összefog

Tizenhárom éves lányok és fiúk. A felnőtté fordulás határán. Kihúzott derekkal ülnek padjaikban. Izsák Sándor osztályfőnök óráján lettem meg őket. Az úttörőcsapat vezetője, Schweickhardt

Gyuláné kalauzolt közéjük. A szemükből kíváncsiság sugárzik. Ritka a városi vendég itt, a tanyák mezsgyéjén. De, amint később kiderül, a Béketelep általános iskolája nemcsak szervezettel, hanem

Az osztályfőnök diákkal füle hallatára kijelenti: — A mi gyerekeinknek jó szíve van. Együttérzőek. Ezerháromszázötven forint jött össze, Balázs Imre igazgatóhelyettes vitte el. Az üzemi párttitkárral együtt

adták oda az édesanyának. Palócz Jutka a könnyeivel küzd. A többiek is. Az óthoni dolgokra terelem a szót. — A gazdaságban rajtunk. Hiszen ott lakunk. — Te hogyan tanulsz? — Az osztályfőnök a napló mutatja. Félévkor 4,1 volt az átlagoszázalata Jutkának. Azóta több az ötös. Év végére jobb lesz.

— Kereskedő vagy vendéglátóipari tanuló szeretnék lenni... Mikor elköszönök tőlük, hallom a suttogó hangokat: — Ne félj, mások is segíteni fognak.

A II. kerületi tanács az iskolák tanulóinak hazafias és szocialista szellemű neveléséről tárgyal. E témához soroltak fel példaeseteket. A sok között ezt is.

Csak annyit még a meghatározhatónak, hogy Béketelepen a szülők, a 15 pedagógus, a több mint 200 iskolás évek óta közös munkával szépíti, bővíti, gazdagítja a városzéli „tudás várárt”, iskolájukat. A hetedikesek megmozdulása egyik epizódja volt ennek a hagyományos együttműködésnek. S ez az epizód minőségileg értelemben városi.

Kondorosi János

— Tudom én, mi az... Nálunk is gond, hogy beteg az édesapám.

Böröcsök Erzszi közbeszól: — Két éve is gyűjtöttünk egyszer, mikor egyik osztálytársunk belefűlt a tóba.

A hetedikesek vasat gyűjtöttek. Százhatvan forintért eladták. Aztán megtudták a pusztaszeri orvosnak, dr. Varga Bélának és feleségének, akik jelenleg is lelkes és gondos felügyelői a területnek. Kutatóház építése is tervben van, hiszen máris nagy az érdeklődés szakemberek körében, idehaza és külföldön egyaránt, az itt élő madáritkaságok után.

A jövő héten például a hazánkban ülésező Nemzetközi Madárvédelmi Szövetség résztvevői közül mintegy 40 külföldi ornitológus látogat el a rezervátumra.

Dr. Marián Miklós

A MAV Szegedi Pályafenntartási Főnöksége értesíti a lakosságot és a vasút mentén fekvő gazdaságokat, hogy Szeged-Rökus-Hódmezővásárhely, Szeged-Rökus-Röszke állomások között 1968. május 22-én

vegyszeres gyomirtást végez

Az alkalmazott vegyszer a permetezéstől számított 30 napon belül emberi és állati szervezetre mérgező hatású. Ezen idő alatt a vasút területén sem lehetetni, sem a lekaszált füvet takarmány céljára felhasználni nem szabad. Az ebből eredő kárért a vasút felelősséget nem vállal.

x DK. 416

VASÁRNAP, 1968. MÁJUS 19.

DEL-MAGYARORSZAG 9